

BEKENDHEID- EN REPUTATIEONDERZOEK CENTRAAL PLANBUREAU 2021

RAPPORT VOOR CPB

Project: 21066582

23 december 2021

Om de vragen
die we stellen
én die we
beantwoorden

© Ipsos 2021. All rights reserved. Contains Ipsos' Confidential and Proprietary information and may not be disclosed or reproduced without the prior written consent of Ipsos.

ZEKER WETEN

Voorwoord

Beste directie,

Net als in 2012, 2015 en in 2018 wil het Centraal Planbureau haar bekendheid en imago onder de Nederlandse bevolking monitoren door middel van een reputatieonderzoek. We zijn blij dat we jullie daar voor de vierde keer bij mogen helpen.

Met behulp van de Reputatiepyramide onderzoeken wij de huidige stand van zaken wat betreft de bekendheid en het imago van het CPB. Daarnaast laten we ook de ontwikkelingen op deze vlakken door de tijd heen zien door te vergelijken met voorgaande metingen.

We hopen dat de resultaten helpen om meer inzicht te krijgen in hoe bekend de Nederlandse burgers zijn met het CPB, en wat ze van het CPB vinden.

Mocht je vragen of opmerkingen hebben, aarzel dan niet om contact op te nemen!

Met vriendelijke groet,

Sjoerd van Heck

Research Manager
+31 20 6070 769
sjoerd.vanheck@ipsos.com

Suzanne van Loon

Senior Research Executive
+31 20 6070 902
suzanne.vanloon@ipsos.com

Susan Bosdijk

Research Executive
susan.bosdijk@ipsos.com

Inhoudsopgave

3	Inleiding
5	Conclusies
7	Belangrijkste inzichten
8	Reputatie
16	Reputatieaanjagers
20	Perceptie en beoordeling van het CPB
24	Context
27	Onderzoekopzet
29	Bijlage

Inleiding

De vragen die dit onderzoek beantwoordt

Wat is de huidige reputatie van het Centraal Planbureau, en hoe is deze veranderd ten opzichte van voorgaande jaren?

Wat we moeten begrijpen om dit te beantwoorden:

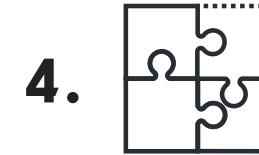
Wat is de reputatie van het Centraal Planbureau?

Welke aspecten hebben invloed op de reputatie van het CPB?

Welke perceptie hebben Nederlanders van het CPB en hoe beoordelen ze het functioneren?

Wat vinden Nederlanders belangrijke economische trends waar het CPB op zou kunnen focussen?

Conclusies

De reputatie van het Centraal Planbureau is licht verbeterd ten opzichte van vorige meting.

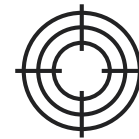
1. Reputatiescore CPB stabiel t.o.v. 2018

- De reputatiescore van het CPB is met 47% vrijwel gelijk aan de score in 2018 (45%), maar Nederlanders “zijn nu wel positiever over het CPB.”
- Nederlanders zijn beter bekend met de volledige naam van het Centraal Planbureau dan met de afkorting ‘CPB’. Bekendheid is echter vaak gelimiteerd tot de naam, slechts een klein deel van de Nederlanders is goed bekend met wat het CPB doet.
- CPB wordt het sterkst geassocieerd met economische analyses, berekeningen en ramingen.
- Nederlanders zijn over het algemeen neutraal of positief over het CPB, slechts een klein aandeel is negatief.

2. Objectiviteit, wetenschappelijkheid, betrouwbaarheid en invloedrijkheid belangrijkste reputatieaanjagers

- De top 4 aspecten die het meeste invloed hebben op de reputatie van het CPB zijn objectiviteit, wetenschappelijkheid, betrouwbaarheid en invloedrijkheid. Twee derde van de Nederlandse bevolking vindt ook dat deze aspecten passen bij het CPB.
- Gezien de impact op reputatie, is transparantie een aandachtspunt. Ondanks zichtbare verbetering in de afgelopen jaren, wordt transparantie nog relatief weinig aan het CPB toegeschreven.

3. Perceptie en beoordeling CPB

- Het rapportcijfer voor functioneren is stabiel: net als in 2018 scoort het CPB een 6,9.
- De analyses en onderzoeken van het CPB waren volgens Nederlanders van toegevoegde waarde in het coronadebat.
- Het meest geloofwaardig zijn de berichten over economische analyses en hoe het CPB de overheid ondersteunt bij beleidsvoering. Deze aspecten hebben ook de meeste positieve impact op het imago van het CPB.

4. Woningmarkt en inflatie belangrijkste economische trends

- De belangrijkste economische ontwikkelingen zijn volgens de bevolking de stand van de woningmarkt en hoe het gaat met de inflatie. Dit zijn aspecten waar het CPB zich op zou kunnen focussen.
- Meer dan de helft van de Nederlandse bevolking vindt het belangrijk dat het CPB internationaal een voorbeeld is.

Belangrijkste inzichten

Reputatie
Reputatieaanjagers
Perceptie en beoordeling CPB
Context

Belangrijkste inzichten

Reputatie

Reputatieaanjagers

Perceptie en beoordeling CPB

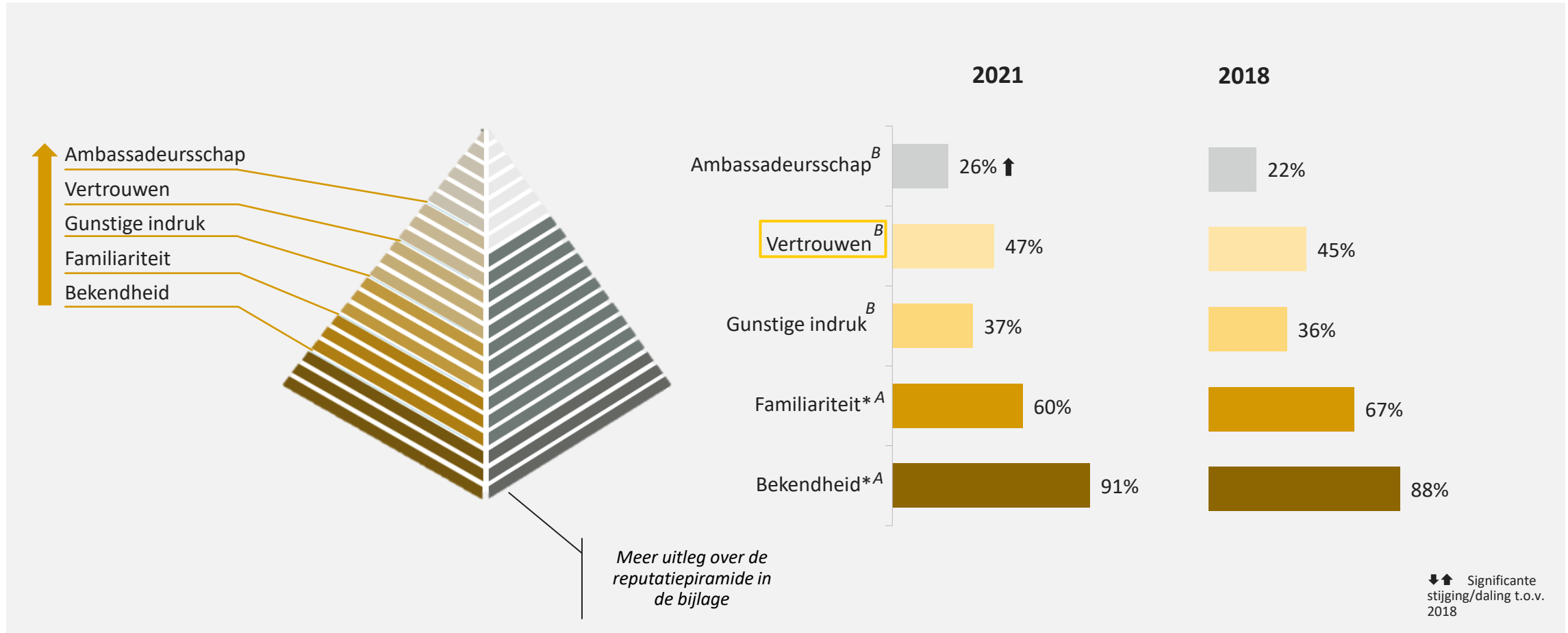
Context

Reputatie

Het CPB heeft een goede **reputatiescore** van 47%; een kleine stijging ten opzichte van vorige meting

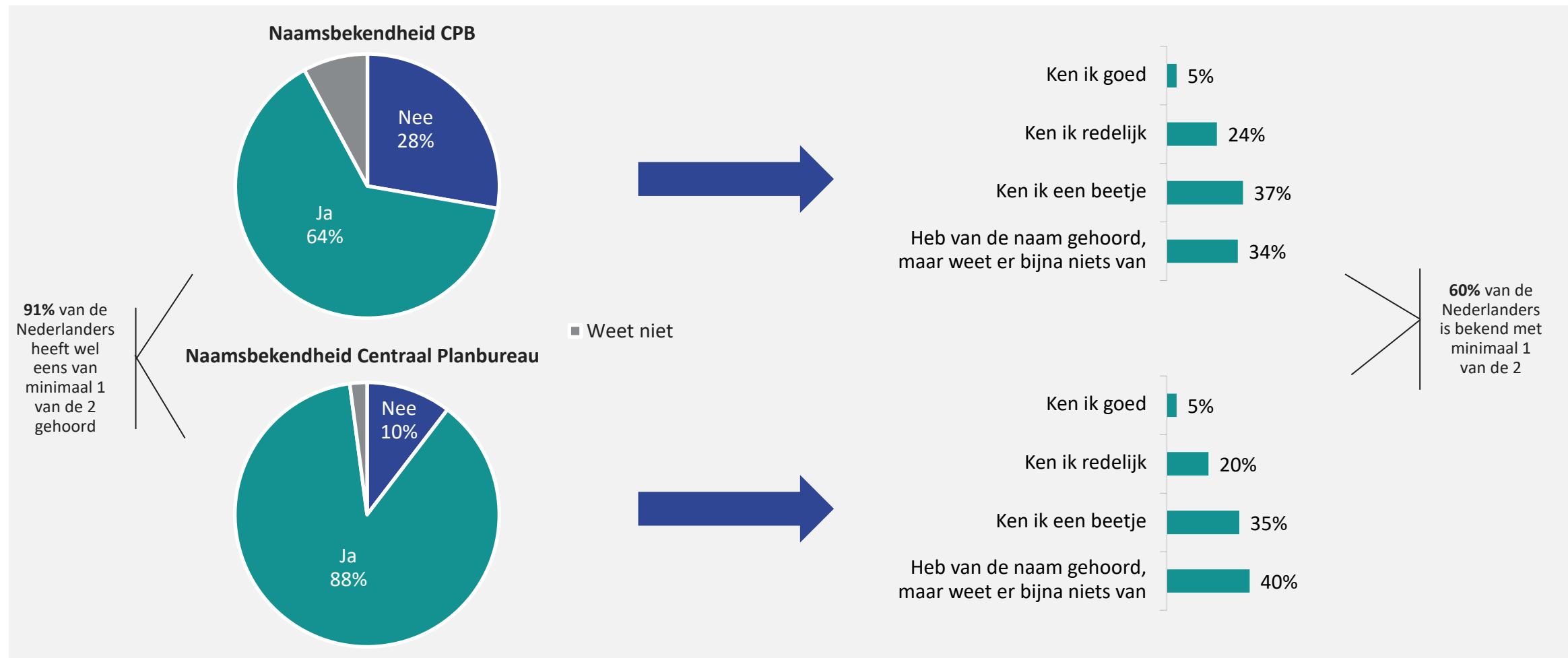
9 op de 10 Nederlanders hebben wel eens van het CPB/Centraal Planbureau gehoord, maar het aandeel dat er ook echt mee bekend is ligt een stuk lager. Net als in 2018, is de meerderheid neutraal/heeft geen mening als het gaat om de indruk die ze van het CPB hebben. Het vertrouwen in het CPB is stabiel, maar het aandeel dat positief over het CPB zou praten ligt hoger dan bij de vorige meting.

*In de huidige meting is verschil gemaakt tussen de volledige naam en de afkorting van het Centraal Planbureau bij familiariteit en bekendheid. Resultaten van deze onderdelen zijn dus niet vergelijkbaar met 2018.

Basis: Nederlanders van 18 jaar en ouder ($n^A=1005$) en Nederlanders van 18 jaar en ouder die bekend zijn met het CPB/Centraal Planbureau ($n^B=915$)

Bijna 9 op de 10 Nederlanders zijn bekend met het Centraal Planbureau, al is het vaak maar een beetje of alleen van naam. Men is minder bekend met de afkorting CPB: 64% heeft hier van gehoord

Q. Heeft u wel eens van het CPB gehoord ook al is het alleen maar van naam?

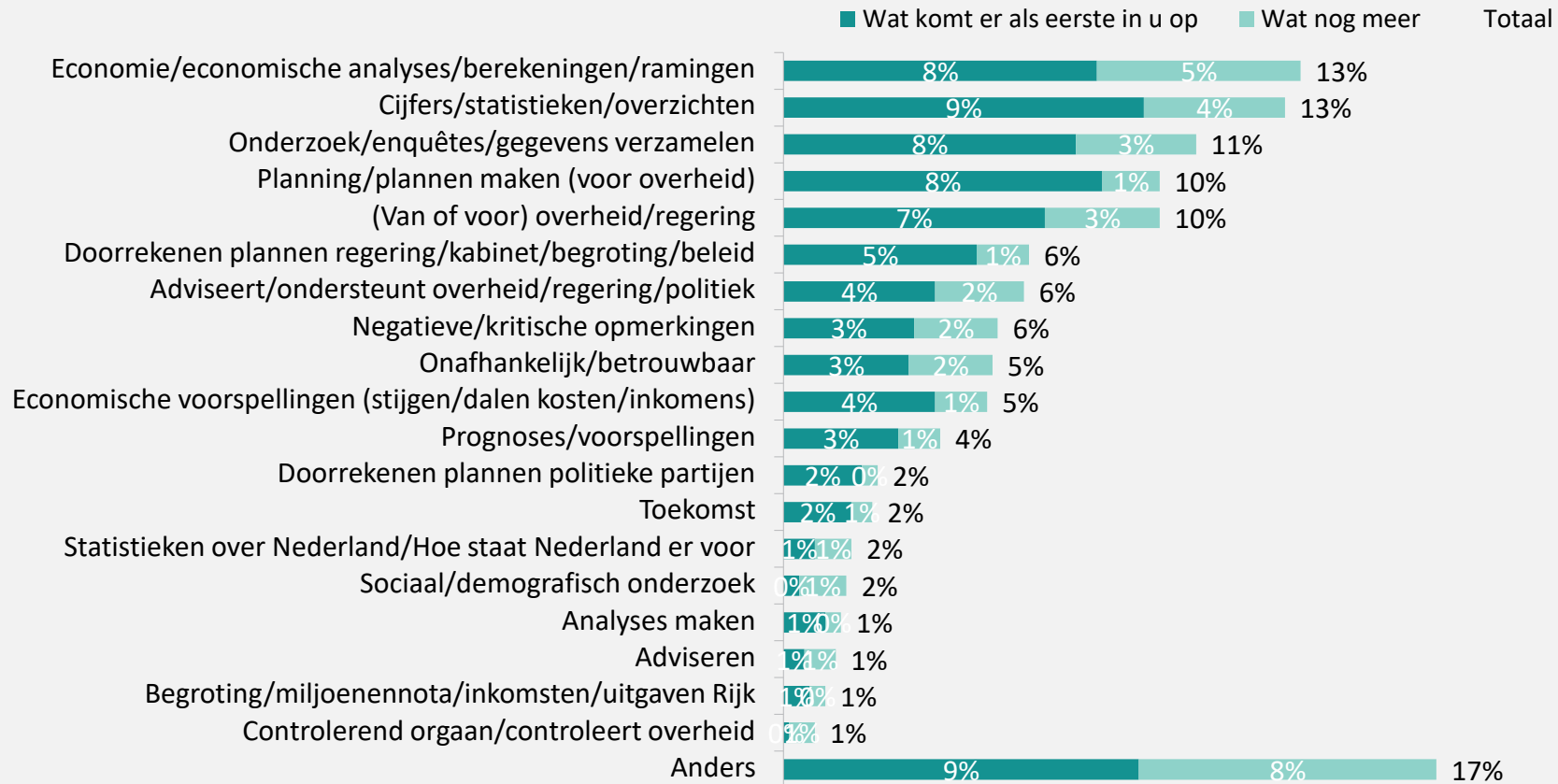
Q. Heeft u wel eens van het Centraal Planbureau gehoord ook al is het alleen maar van naam?
Basis: Nederlanders van 18 jaar en ouder (n=1005)

Q. In hoeverre bent u bekend met het CPB?

Q. In hoeverre bent u bekend met het Centraal Planbureau?

Basis: Nederlanders van 18 jaar en ouder die bekend zijn met CPB (n=651) en/of Centraal Planbureau (n=885)

Men denkt als eerste aan **economie**, **cijfers** en **onderzoek** bij het CPB

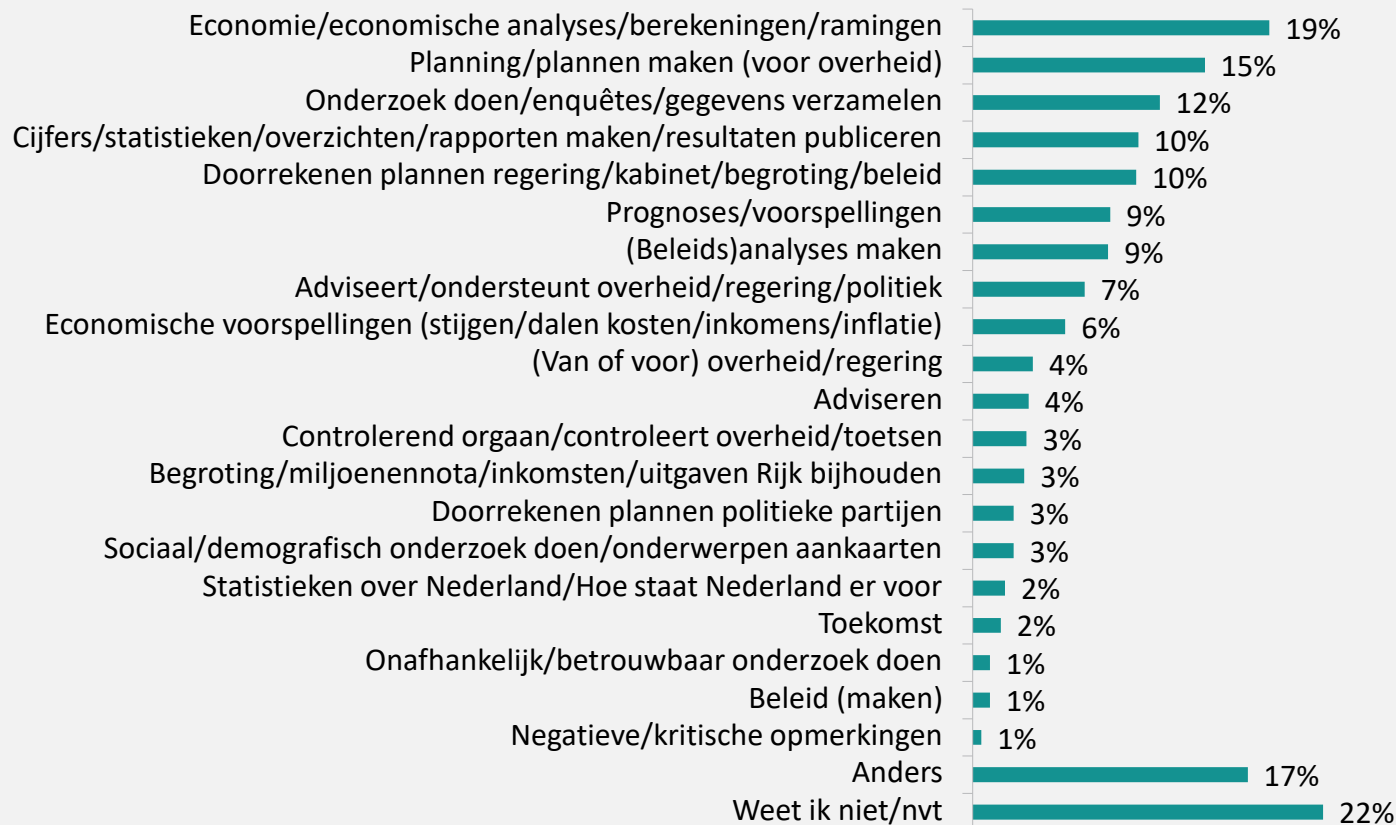

Q. Wat komt er als eerste in u op als u denkt aan het CPB (Centraal Planbureau)?

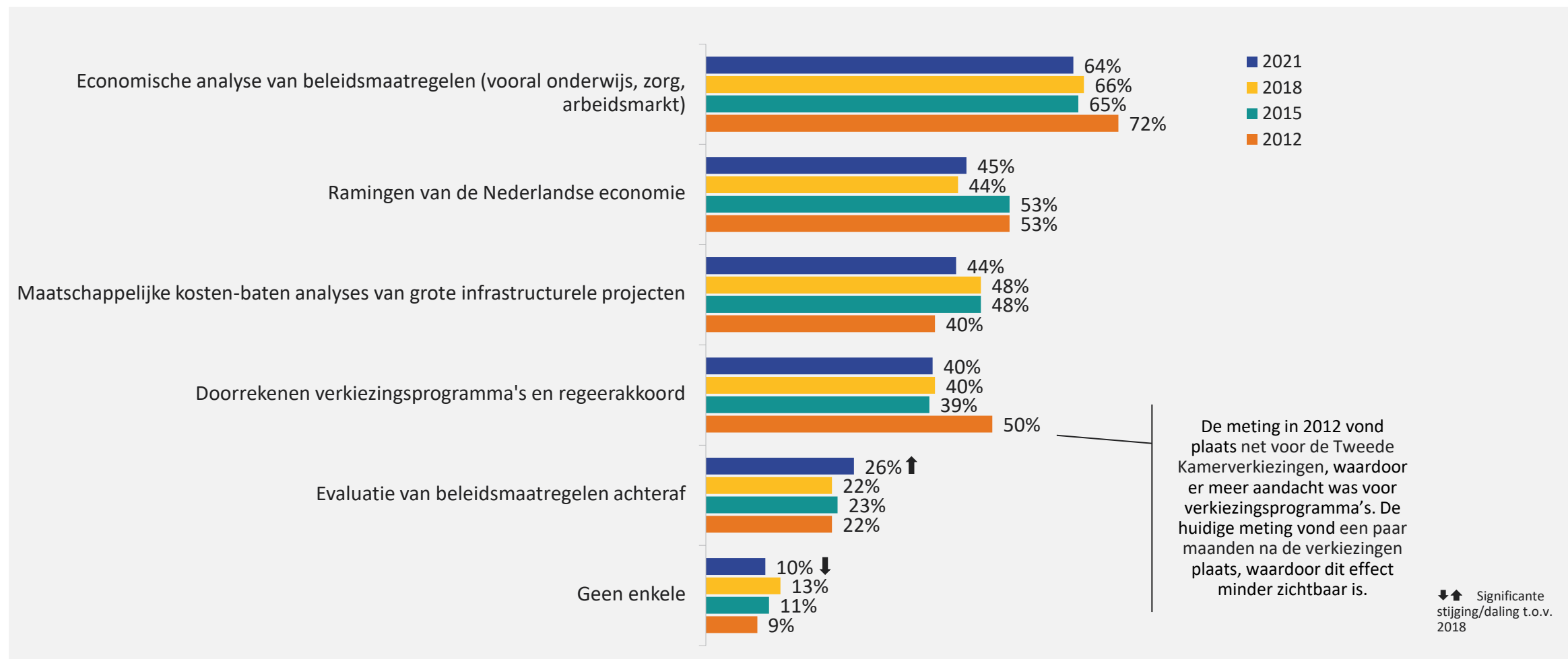
Q. En wat nog meer?

Basis: Nederlanders van 18 jaar en ouder die bekend zijn met het CPB/Centraal Planbureau (n=915)

Volgens 1 op de 5 Nederlanders houdt het CPB zich bezig met het maken van economische analyses, berekeningen en ramingen. Daarnaast worden plannen maken en het uitvoeren van onderzoek vaak genoemd

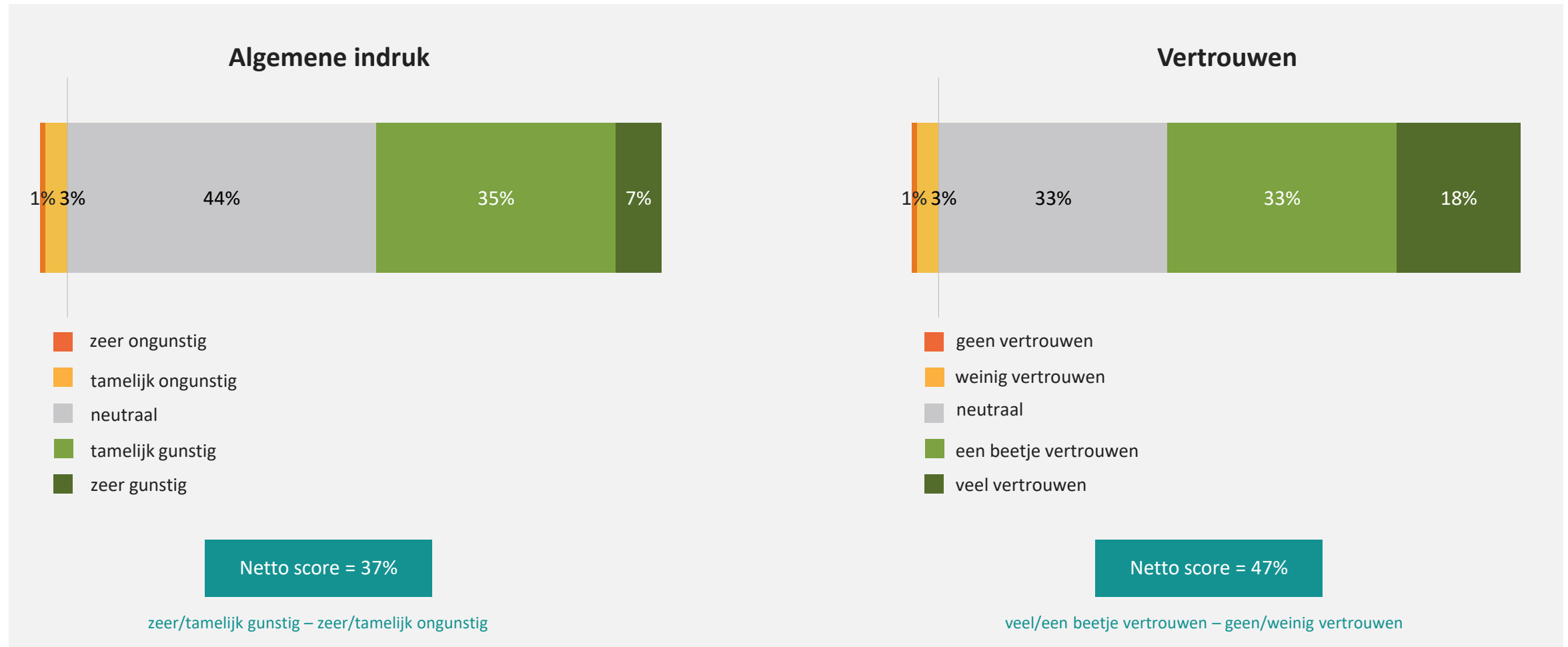

Net als tijdens voorgaande metingen worden economische analyses als belangrijkste taak gezien. Evaluatie van beleidsmaatregelen achteraf vinden Nederlanders iets belangrijker dan in 2018

Gunstige indruk & vertrouwen

Nederlanders hebben over het algemeen een **positieve indruk of staan **neutraal** tegenover het CPB. De helft geeft aan **(veel) vertrouwen** in het CPB te hebben en slechts enkele Nederlanders zijn uitgesproken negatief**

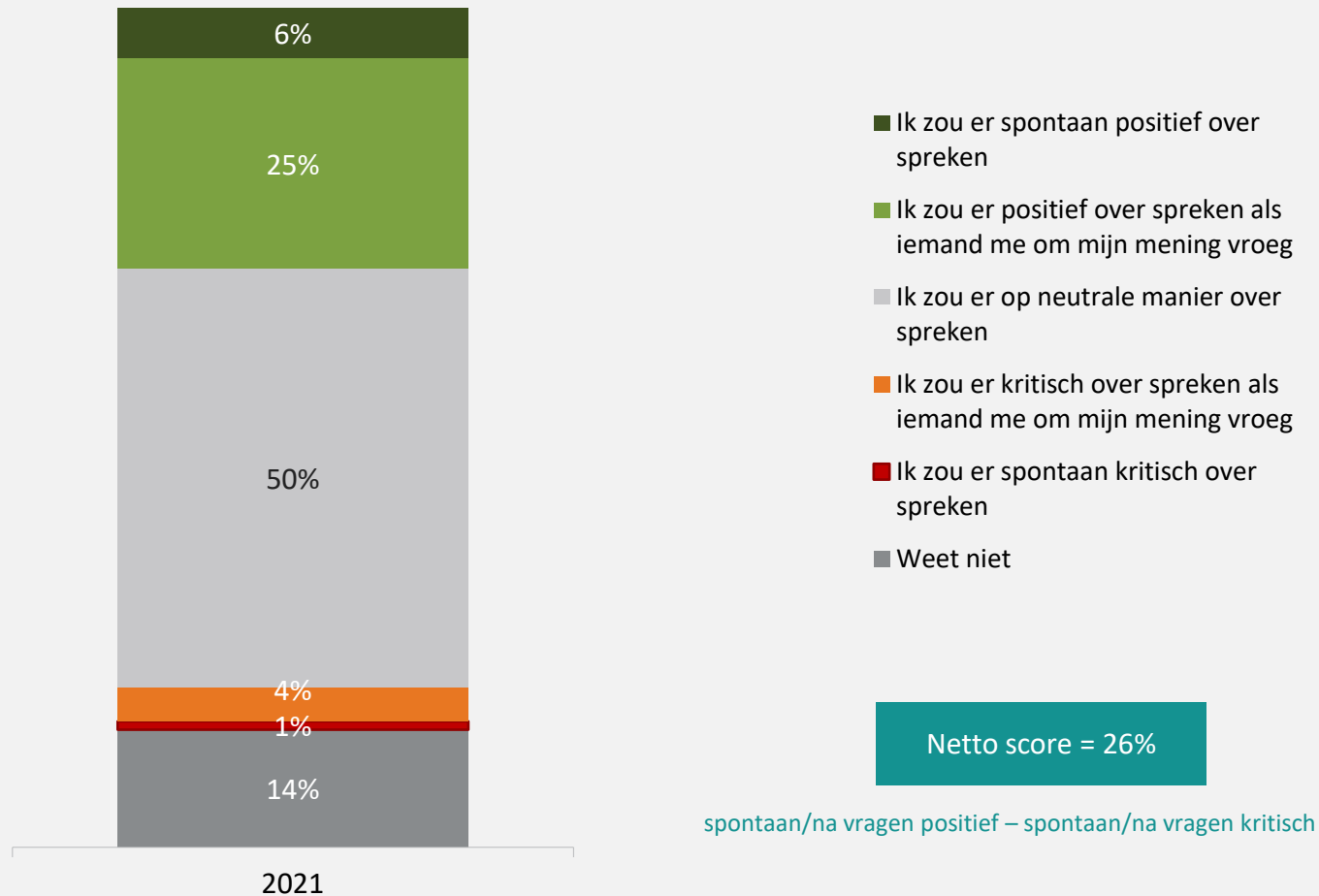

Q. Wat is uw algemene indruk van het CPB (Centraal Planbureau)? Denk hierbij aan alles wat volgens u belangrijk is.

Q. Als u weer denkt aan alles wat volgens u belangrijk is, in hoeverre heeft u vertrouwen in het CPB (Centraal Planbureau)?

Basis: Nederlanders van 18 jaar en ouder die bekend zijn met het CPB/Centraal Planbureau (n=915)

De helft van de Nederlanders zou **neutraal over het CPB te spreken. Bijna één derde zou **positief** zijn als zij het met anderen over het CPB zouden hebben**

Belangrijkste inzichten

Reputatie

Reputatieaanjagers

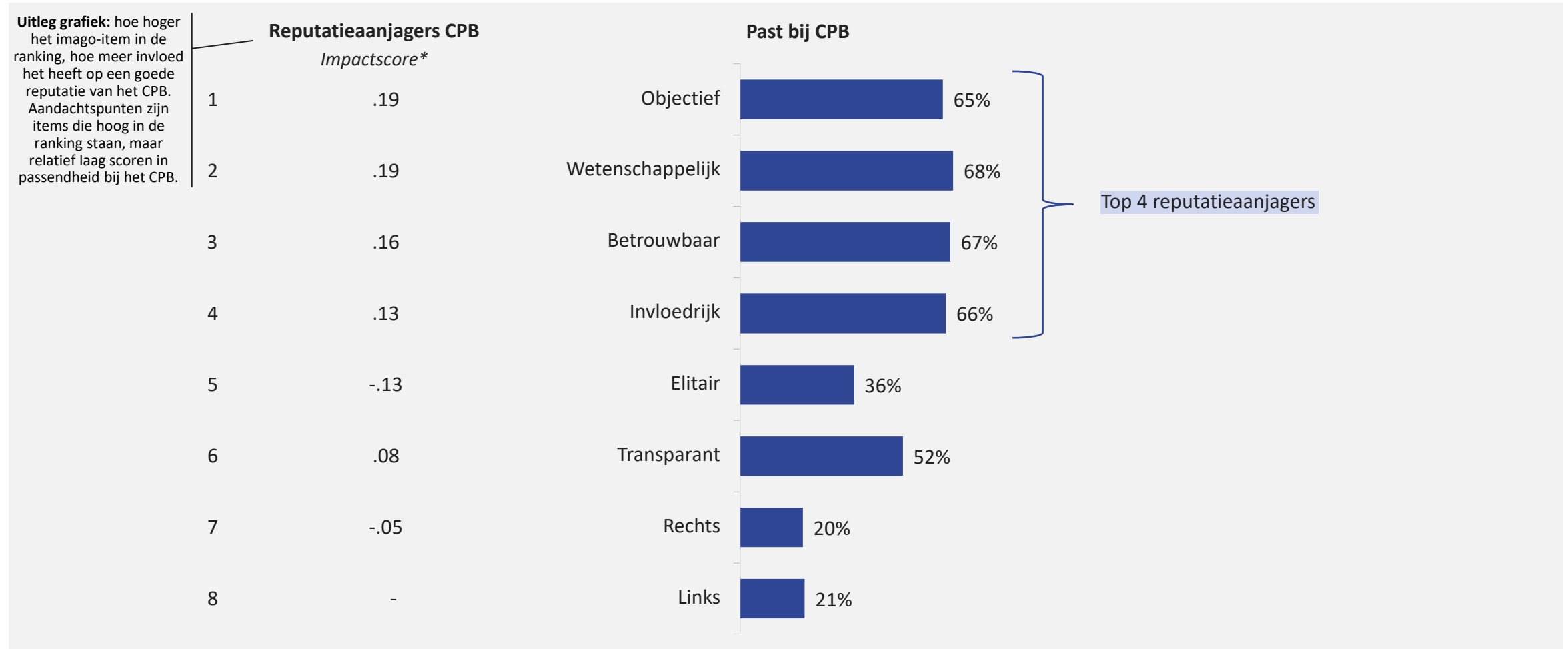
Perceptie en beoordeling CPB

Context

Reputatieaanjagers

Objectiviteit, wetenschappelijkheid, betrouwbaarheid en invloedrijkheid hebben het meeste invloed op de reputatie van het CPB. Deze items scoren hoog op passendheid en moeten dus behouden worden

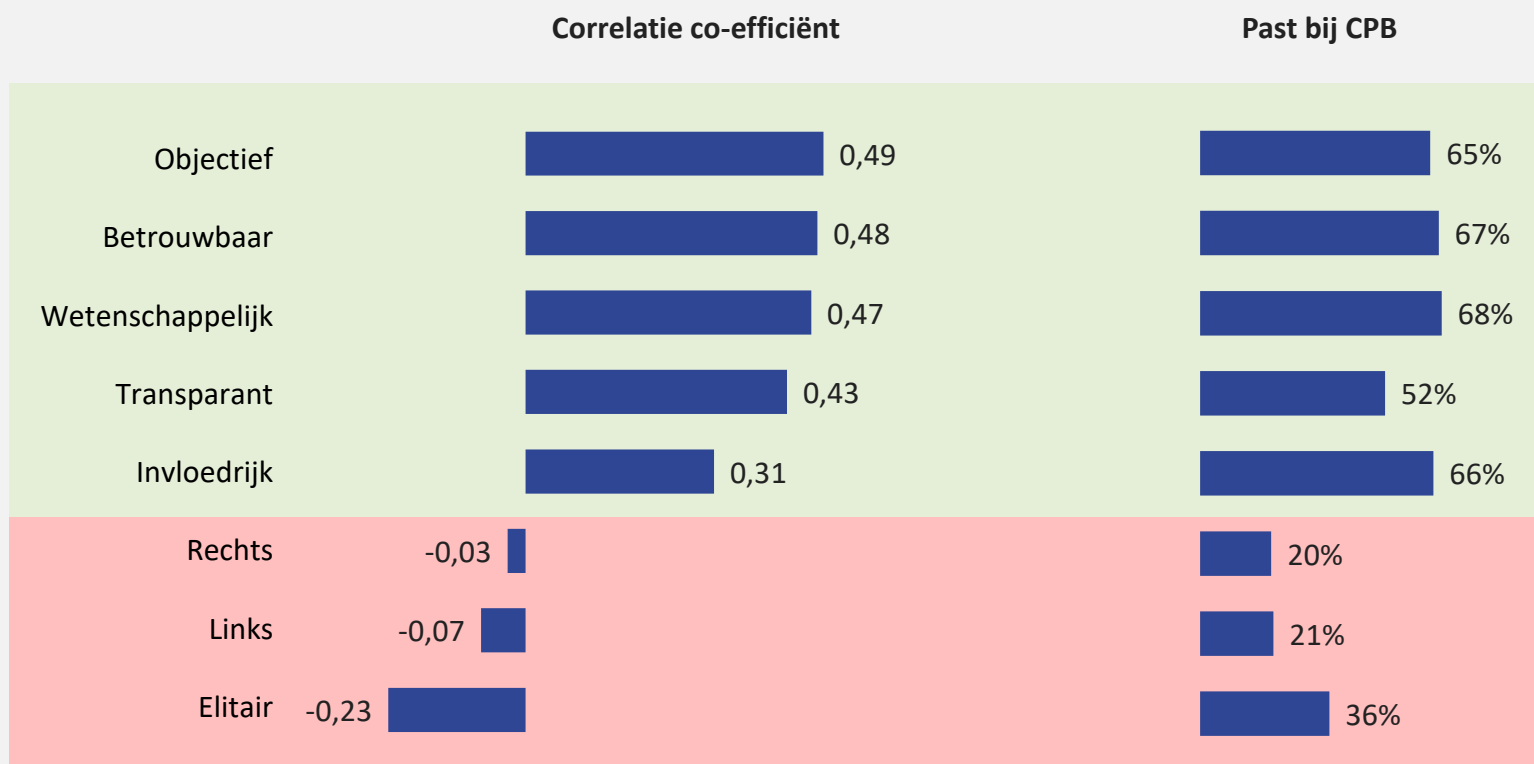

Q. In hoeverre vindt u de volgende aspecten bij het CPB passen?

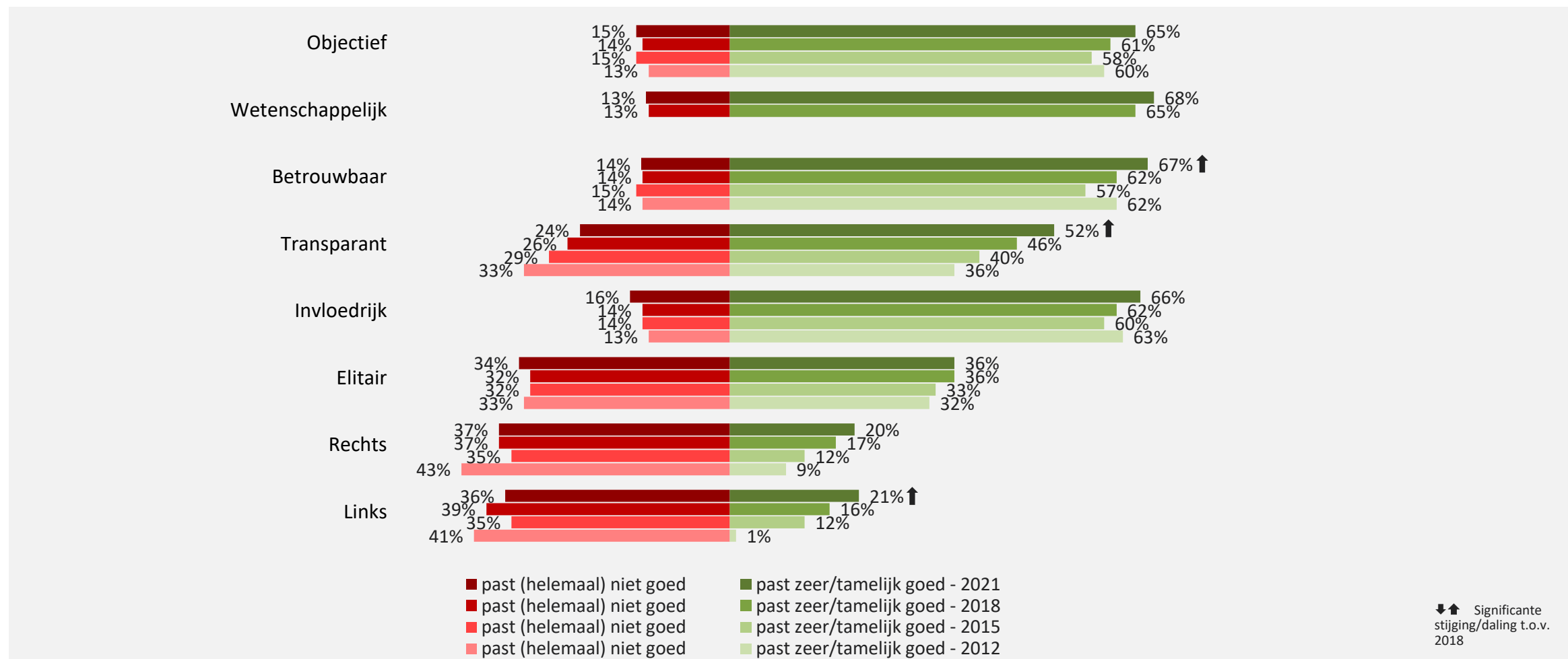
Basis: Nederlanders van 18 jaar en ouder die bekend zijn met het CPB 2021 (n=915)

*Zie bijlage voor uitleg analyse

Objectiviteit, betrouwbaarheid en wetenschappelijkheid hangen **positief samen met de reputatie van het CPB. Ook **transparantie** hangt hiermee samen, maar wordt in mindere mate aan het CPB toegeschreven**

Vergeleken met vorige meting wordt het CPB vaker aangeduid als **betrouwbaar en **transparant**. Ook wordt het CPB nu vaker als **links** gezien vergeleken met 2018**

Belangrijkste inzichten

Reputatie

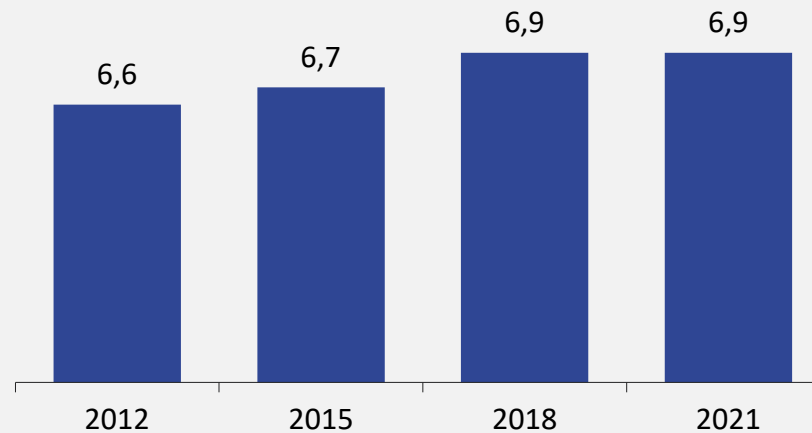
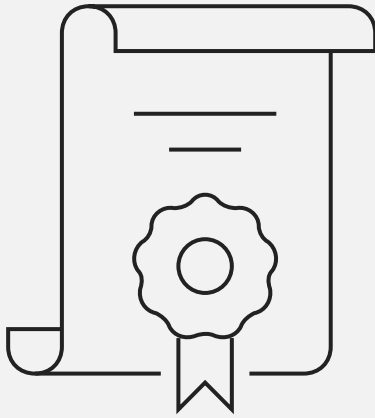
Reputatieaanjagers

Perceptie en beoordeling CPB

Context

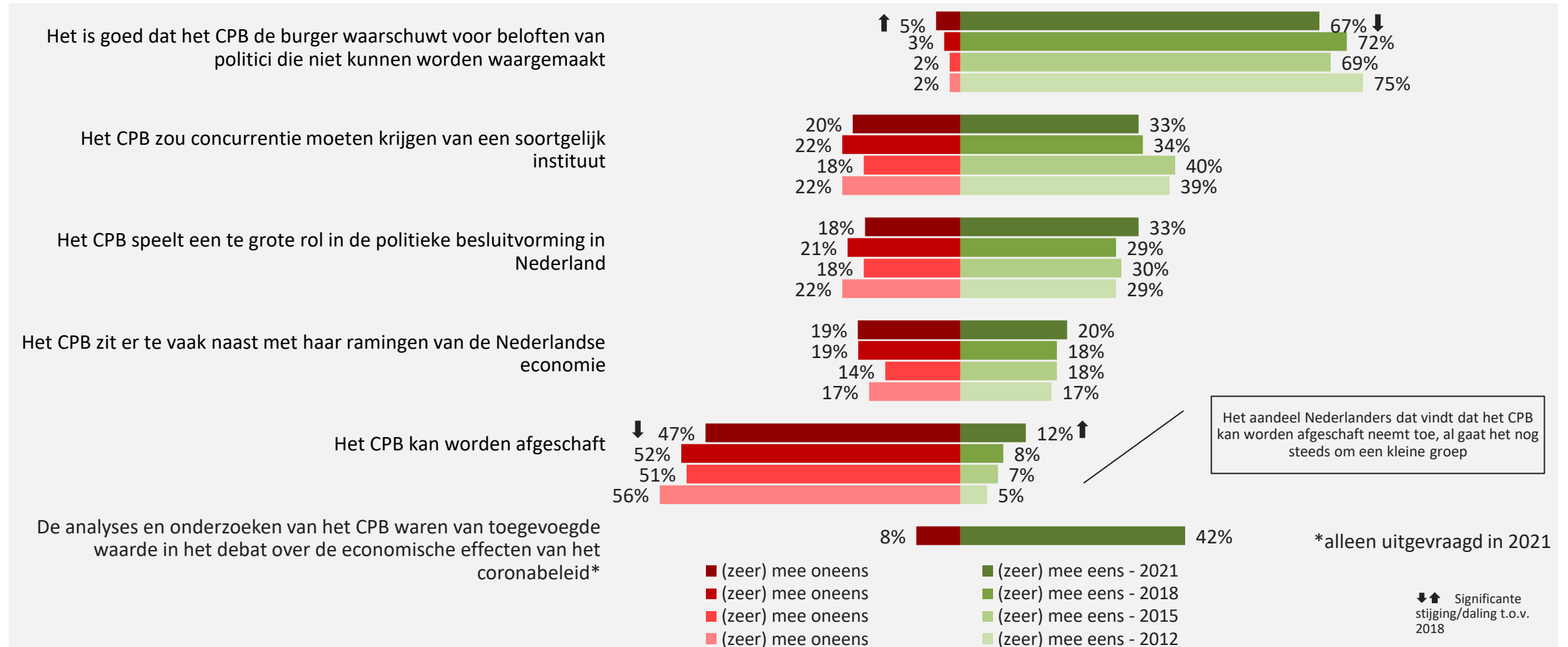

Het **rapportcijfer** voor het CPB is **stabiel** over de jaren. Net als in 2018 beoordelen Nederlanders het CPB met een 6,9

Perceptie en beoordeling CPB

4 op de 10 Nederlanders vinden dat de analyses en onderzoeken van toegevoegde waarde waren in het coronadebat. Er is een lichte daling te zien in het aantal Nederlanders die het goed vinden dat het CPB de burger waarschuwt voor loze beloften van politici

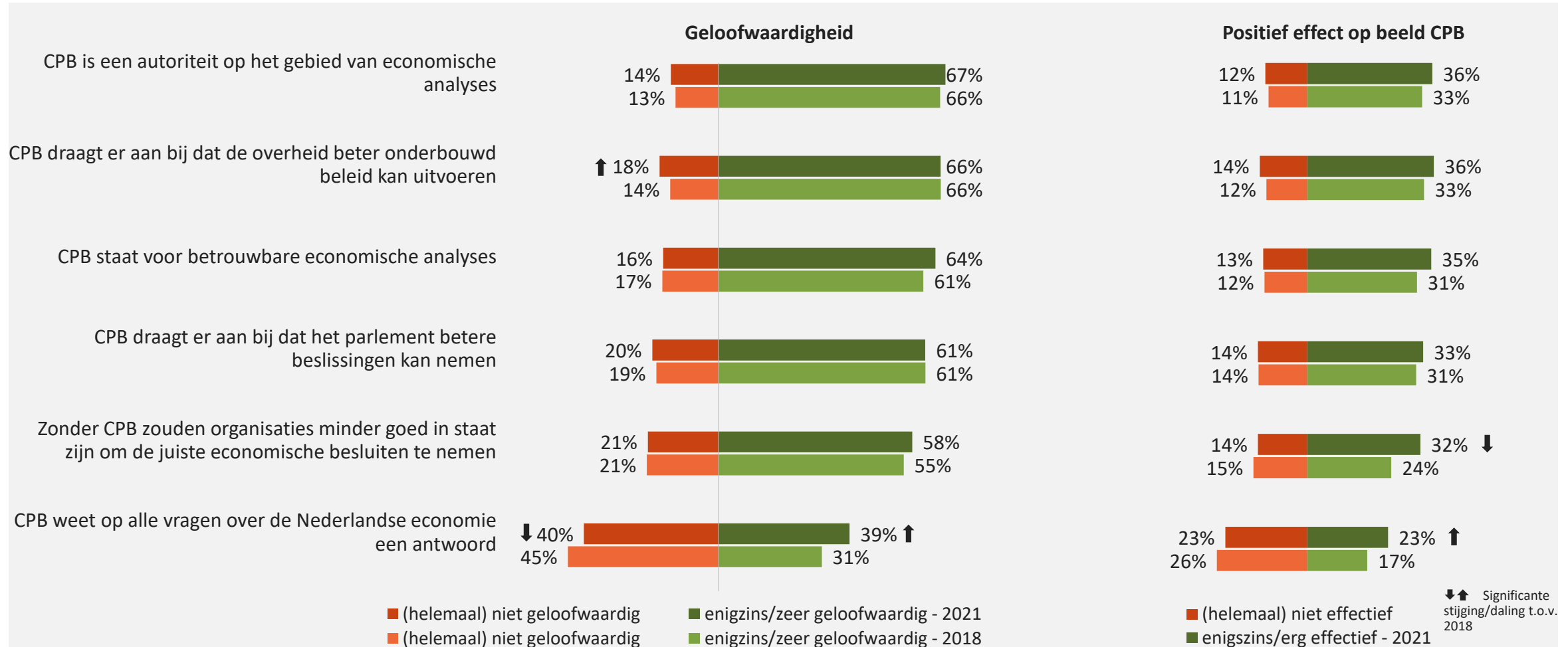

Q. Kunt u voor iedere uitspraak aangeven in hoeverre u het ermee eens of oneens bent?

Basis: Nederlanders van 18 jaar en ouder die bekend zijn met het CPB 2021 (n=915), 2018 (n=886), 2015 (n=920), 2012 (n=1.260)

Perceptie en beoordeling CPB

Twee derde van de Nederlanders vindt berichten over de kunde van het CPB op het gebied van economische analyses en ondersteuning van de overheid bij beleidsuitvoering geloofwaardig. Deze aspecten hebben ook het meeste effect op het positieve beeld van het CPB

Q. Kunt u per uitspraak zeggen in hoeverre u die geloofwaardig vindt?
 Basis: Nederlanders van 18 jaar en ouder die bekend zijn met het CPB 2021
 (n=915), 2018 (n=886)

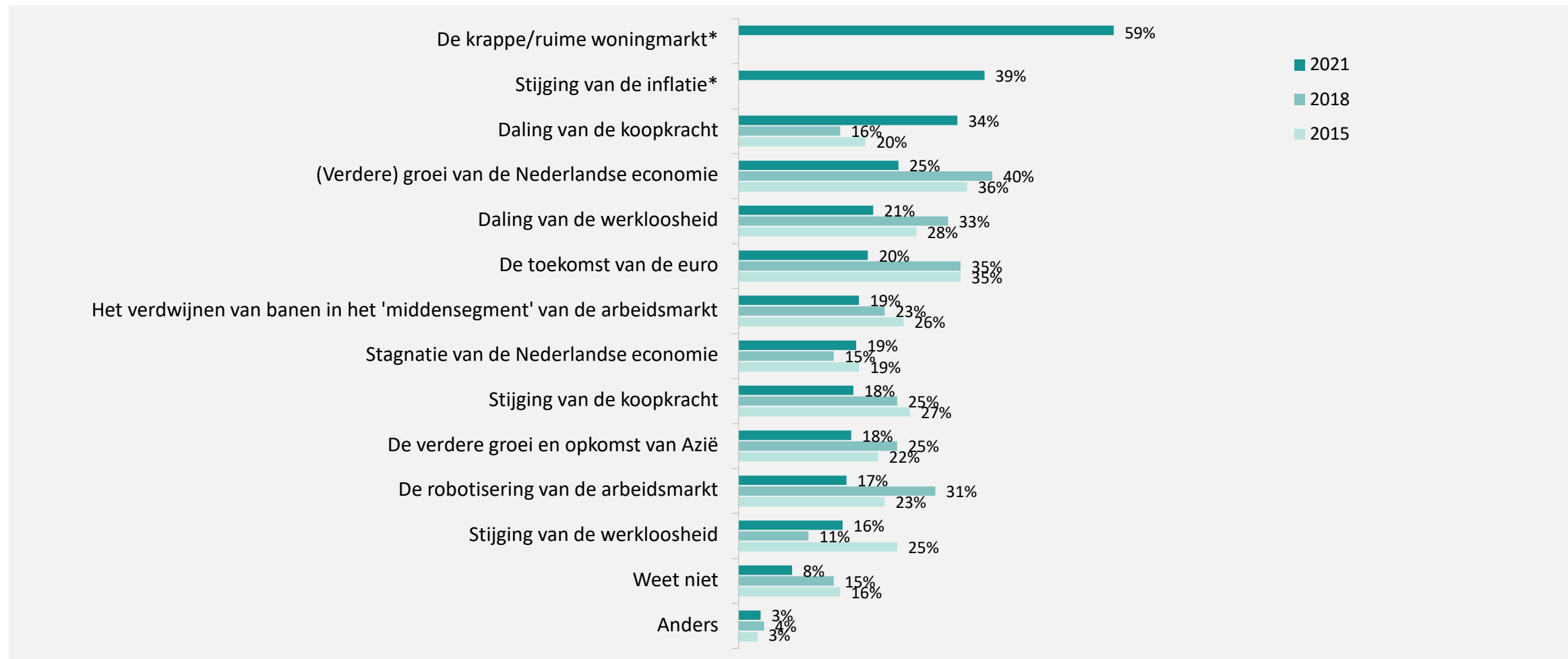
Q. En in hoeverre hebben deze uitspraken een positief effect op uw beeld van het CPB? Is de uitspraak hierin...

Belangrijkste inzichten

Reputatie
Reputatieaanjagers
Perceptie en beoordeling CPB
Context

De belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie zijn de stand van de **woningmarkt** en de **inflatie**

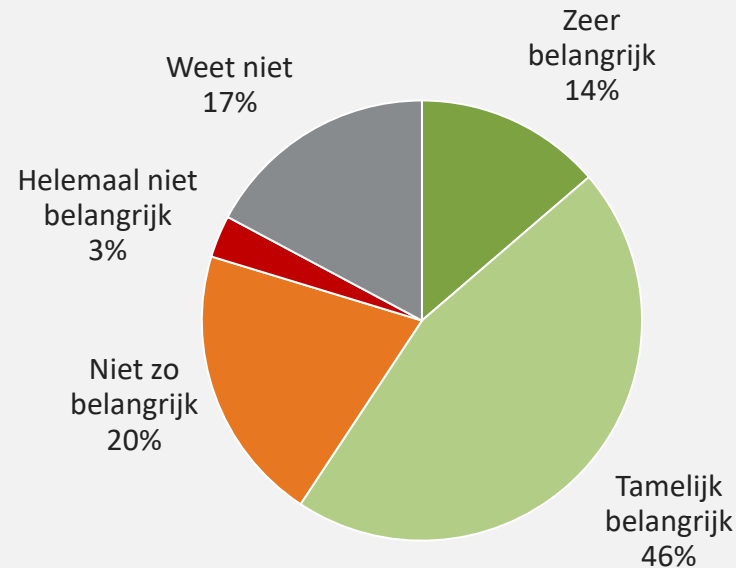

Q. Wat zijn volgens u, gekeken naar de toekomst, de belangrijkste ontwikkelingen of trends in de Nederlandse economie?

*Alleen uitgevraagd in 2021, wat invloed heeft op de resultaten bij de andere antwoordopties. De huidige resultaten zijn dus niet vergelijkbaar met voorgaande metingen.

Basis: Nederlanders van 18 jaar en ouder die bekend zijn met het CPB/Centraal Planbureau (n=915), 2018 (n=886)

Meer dan de helft van de Nederlandse bevolking vindt het **belangrijk dat het CPB **internationaal een voorbeeld** is**

Q. Als gevolg van diverse Europese maatregelen rond de euro is ieder Euroland verplicht een onafhankelijk instituut als het Nederlandse CPB (Centraal Planbureau) in te stellen. Het CPB is dus een soort 'exportproduct' geworden. In hoeverre vindt u het belangrijk dat het CPB internationaal een voorbeeld is?
Basis: Nederlanders van 18 jaar en ouder die bekend zijn met het CPB 2021 (n=915)

Onderzoeksopzet

Hoe we dit onderzocht hebben

Met wie we hebben gesproken

Doelgroep: Nederlanders van 18 jaar en ouder.

1005 online interviews zijn afgenomen tijdens een veldwerkperiode van 22 t/m 26 november 2021 onder een representatie steekproef, getrokken uit het Ipsos i-Say panel. De resultaten zijn gewogen op opleiding, leeftijd, geslacht en regio zodat zij een representatief beeld vormen van alle Nederlanders. In 2021 hebben we 1.311 Nederlanders van 18 jaar en ouder ondervraagd, in 2015 waren dat er 1.013 en in 2018 1.002.

Hoe hebben we met ze gesproken

Aanpak: online interviews waarbij deelnemers een vragenlijst hebben ingevuld waar de volgende onderwerpen aan de orde zijn gekomen:

- (Mate van) bekendheid CPB en haar taken
- Reputatiepiramide
- Reputatieaanjagers
- Perceptie en beoordeling CPB
- Context

Bijlage

- Het Ipsos Reputatie Model
- Uitleg Key Driver Analyse

De stappen tot een goede reputatie

Ambassadeursschap

Vertrouwen

Gunstige indruk

Familiariteit

Bekendheid

Aan een goede reputatie ligt de mate van bekendheid van het CPB ten grondslag
Vervolgens moeten de stakeholders het CPB gunstig gezind zijn
Met een gunstige indruk, zullen de stakeholders het CPB eerder vertrouwen
Wanneer stakeholders vertrouwen in het CPB hebben, spreken ze dit vaak ook uit

De reputatie piramide

Ambassadeursschap (netto score)

Q: Stel u hebt het met anderen over het CPB, hoe zou u over deze organisatie praten?

Spontaan positief / positief wanneer gevraagd / neutraal / kritisch wanneer gevraagd / spontaan kritisch. Netto score = % positief - % kritisch

% positief

% kritisch

Vertrouwen (netto score)

Q: In hoeverre heeft u vertrouwen in het CPB?

Veel vertrouwen / een beetje vertrouwen / neutraal / weinig vertrouwen / geen vertrouwen. Netto score = % vertrouwen - % geen vertrouwen

% vertrouwen

% geen vertrouwen

Gunstige indruk (netto score)

Q: Wat is uw algemene indruk van het CPB?

Zeer gunstig / tamelijk gunstig / neutraal / tamelijk ongunstig / zeer ongunstig. Netto score = % gunstig - % ongunstig

% gunstig

% ongunstig

Familiariteit (netto score)

Q: In hoeverre bent u bekend met het CPB? In hoeverre bent u bekend met het Centraal Planbureau?

Ken ik goed / ken ik redelijk / ken ik een beetje / heb van de naam gehoord, maar weet er bijna niets van

% familiariteit

Bekendheid (netto score)

Q: Hebt u wel eens van het CPB gehoord ook al is het alleen maar van naam? Hebt u wel eens van het Centraal Planbureau gehoord ook al is het alleen maar van naam?

Ja / Nee

→ % bekend

Uitleg Key Driver Analyse

- Doel van een Key Driver Analyse is na te gaan wat de relatie is tussen een aantal variabelen (de voorspellers) en een andere variabele (de doelvariabele, de te voorspellen variabele). In dit onderzoek zijn de imago-aspecten de voorspellers en het vertrouwen in het CPB is de doelvariabele. Bij deze analyse wordt bepaald: – In hoeverre de voorspellers iets verklaren van de score op de doelvariabele (de verklaarde variantie); – Wat de unieke bijdrage is van elk van de voorspellers aan de score op de doelvariabele (de impact).
- Op basis van de uitkomsten van een dergelijke analyse kan worden bepaald in hoeverre verbeteringen op bepaalde aspecten effect zullen hebben op de doelvariabele en hoe sterk dit effect is. Voordeel van de techniek is dat de impact wordt bepaald op basis van statistisch aantoonbare relaties tussen de scores en niet op basis van subjectieve inschattingen door de respondent zelf, die vaak weinig onderscheidend zijn en weinig variatie laten zien (alles is even belangrijk). Voorwaarde is wel dat er voldoende spreiding is in de antwoorden, d.w.z. dat niet iedereen dezelfde score geeft.
- De impact van een bepaald aspect op een doelvariabele wordt aangegeven door een getal tussen 0 en 1 en geeft aan in welke mate dat aspect de score van de doelvariabele verklaart. Hoe hoger de impact hoe groter de unieke bijdrage van dit aspect is aan de doelvariabele. Een impactscore kan ook negatief zijn: in dat geval heeft het aspect een negatieve impact op de doelvariabele. Impactscores kunnen onderling in sterkte worden vergeleken; een aspect met een score van 0.20 is twee keer zo belangrijk als een score van 0.10. Een score van -0.20 is net zo belangrijk als een score van 0.20.

DANK U